

## สารบัญ

|  | หน้า |
|--|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย.....   | I    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....  | III  |
| กิตติกรรมประกาศ.....   | V    |
| สารบัญ.....  | VI   |
| สารบัญตาราง.....   | IX   |
| สารบัญภาพ.....   | X    |
| บทที่  |      |
| 1 บทนำ.....  | 1    |
| ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....  | 1    |
| วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....   | 3    |
| สมมติฐานของการศึกษา.....   | 3    |
| วิธีดำเนินการศึกษา.....  | 4    |
| ขอบเขตของการศึกษา.....   | 4    |
| ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....   | 4    |
| นิยามศัพท์.....  | 5    |
| 2 ประวัติ แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมเพื่อขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา..... | 7    |
| ประวัติความเป็นมาในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในศตวรรษที่ 18 และศตวรรษที่ 19.....   | 7    |
| 1. ประวัติสิทธิและเสรีภาพ.....   | 8    |
| 2. ประวัติการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ.....   | 14   |
| ประวัติความเป็นมาของค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาประเทศไทย.....   | 28   |
| แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของรัฐเสรีประชาธิปไตย.....   | 29   |
| 1. แนวความคิดอันเป็นที่มาพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพ.....  | 30   |
| 2. แนวความคิดของกระบวนการพิจารณาคดีอาญา.....   | 30   |
| 3. แนวความคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม.....   | 33   |

## สารบัญ (ต่อ)

| บทที่ |  | หน้า |
|-------|--|------|
| 2     | 4. สิทธิตามกฎหมายมหาชน.....  | 36   |
|       | 5. แนวความคิดในการคุ้มครองสิทธิ.....   | 37   |
|       | ทฤษฎีเกี่ยวกับรัฐ.....   | 47   |
|       | 1. ทฤษฎีกฎหมายธรรมชาติ.....  | 49   |
|       | 2. ทฤษฎีดุลยภาพ (Die Abwaegungslehre).....   | 51   |
|       | 3. ทฤษฎีความรับผิดชอบทางอาญา.....  | 51   |
|       | 4. ทฤษฎีค่าสินไหมทดแทน.....  | 52   |
|       | 5. ทฤษฎีการรับฟังพยานหลักฐาน.....  | 54   |
|       | หลักการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย.....   | 55   |
|       | 1. หลักการดำเนินคดีอาญาโดยประชาชน<br>(Popularklage หรือ Popular prosecution).....  | 56   |
|       | 2. หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ<br>(Offizialklage หรือ Public prosecution).....  | 56   |
|       | หลักการฟ้องคดีอาญา.....  | 60   |
|       | 1. หลักการฟ้องคดีอาญาโดยเอกชนหรือผู้เสียหาย<br>(Private prosecution).....  | 60   |
|       | 2. หลักการฟ้องคดีอาญาโดยประชาชน (Popular prosecution).....   | 61   |
|       | 3. หลักการฟ้องคดีอาญาโดยรัฐ (Public prosecution).....  | 62   |
| 3     | กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมในการขอรับ<br>ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายของจำเลยในคดีอาญาของประเทศไทยและ<br>ของต่างประเทศ.....   | 64   |
|       | มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิของประชาชนใน<br>กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายของ<br>จำเลยในคดีอาญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550..... | 64   |
|       | มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิของประชาชนใน<br>กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายของ<br>จำเลยในคดีอาญาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....             | 66   |

## สารบัญ (ต่อ)

| บทที่ |  | หน้า |
|-------|--|------|
| 3     | 1. เหตุที่ยกฟ้องตามมาตรา 185.....  | 66   |
|       | 2. เหตุยกฟ้องตามมาตรา 227.....   | 67   |
|       | มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิของประชาชนเกี่ยวกับการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายของจำเลยในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544..... | 68   |
|       | 1. ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา.....   | 68   |
|       | 2. การขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา.....   | 72   |
|       | 3. สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่จำเลยในคดีอาญา.....   | 74   |
|       | มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิของประชาชนเกี่ยวกับการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายของจำเลยในคดีอาญาตามกฎหมายต่างประเทศ.....  | 77   |
|       | 1. สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ.....   | 77   |
|       | 2. ประเทศญี่ปุ่น.....  | 79   |
| 4     | วิเคราะห์ปัญหากฎหมายของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายของจำเลยในคดีอาญา.....   | 84   |
|       | ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีสิทธิยื่นขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา.....   | 84   |
|       | ปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในการได้รับค่าทดแทน.....   | 85   |
|       | ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยคดีอาญา.....   | 89   |
|       | ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาการขอรับเงินค่าทดแทน.....  | 96   |
| 5     | บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....   | 98   |
|       | บทสรุป.....  | 98   |
|       | ข้อเสนอแนะ.....  | 99   |
|       | บรรณานุกรม.....  | 105  |
|       | ภาคผนวก.....   | 108  |
|       | ประวัติผู้ศึกษา.....   | 124  |

## สารบัญตาราง

| ตารางที่ |   | หน้า |
|----------|---|------|
| 1        | สถิติข้อมูลของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่จำเลยในคดีอาญา<br>ประจำปีงบประมาณ 2545–2549.....  | 92   |
| 2        | สถิติการดำเนินการของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินของจำเลยในคดีอาญา<br>ปี พ.ศ.2550-2553 (ผลการดำเนินการประจำปี 2550).....  | 92   |
| 3        | สถิติการดำเนินการของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินของจำเลยในคดีอาญา<br>ปี พ.ศ.2550-2553 (ผลการดำเนินการประจำปี 2551).....  | 93   |
| 4        | สถิติการดำเนินการของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินของจำเลยในคดีอาญา<br>ปี พ.ศ.2550-2553 (ผลการดำเนินการประจำปี 2552).....  | 94   |
| 5        | สถิติการดำเนินการของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินของจำเลยในคดีอาญา<br>ปี พ.ศ.2550-2553 ผลการดำเนินการประจำปี 2553<br>(ตั้งแต่ ตุลาคม 2552 - กุมภาพันธ์ 2553)..... | 95   |

## สารบัญภาพ

| ภาพที่ |  | หน้า |
|--------|--|------|
| 1      | แสดงผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการปีงบประมาณ พ.ศ.2550..... | 93   |
| 2      | แสดงผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการปีงบประมาณ พ.ศ.2551..... | 94   |
| 3      | แสดงผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการปีงบประมาณ พ.ศ.2552..... | 95   |
| 4      | แสดงผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการปีงบประมาณ พ.ศ.2553..... | 96   |

SPU CHONBURI